

La docència a la UIB: el seu context

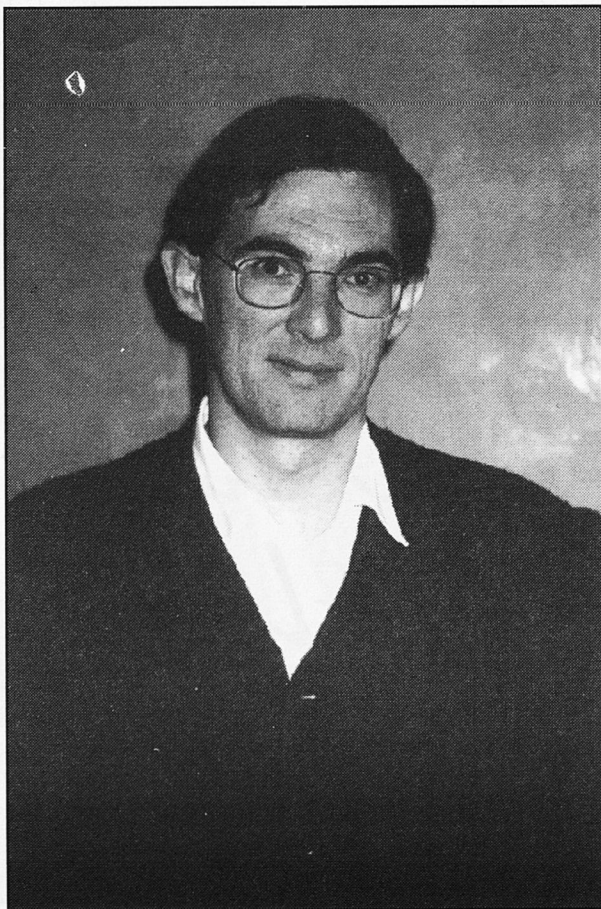
“La docència milloraria si no hi hagués més de quaranta alumnes en cap de les classes de la nostra universitat, si els professors disposassin de facilitats (anys sabàtics freqüents, per exemple) per reciclar-se, si s'establissin al·licients per a la millora docent, si..., si..., si...”

Santiago Cavanillas Múgica

Passats els «cent dies» des que el nou equip de govern prengué possessió dels càrrecs, ja no basta dir que el meu objectiu principal, com a vice-rector d'Ordenació Acadèmica, és aconseguir que la nostra universitat arribi al màxim nivell de qualitat en la docència, és a dir, en els processos de formació dels estudiants universitaris dels distints estudis i cicles. D'altra banda, els mesos transcorreguts són poc temps encara per procedir a remodelar una institució tan complexa com és la Universitat, sobretot quan les decisions a adoptar requereixen un màxim consens i a aquest, al seu torn, un lent i fluid procés de retroalimentació informativa entre els distints òrgans de govern i els membres de la Universitat. Per això, em conformo a exposar una breu anàlisi d'aquells pressuposts que constitueixen el principal context de l'ordenació acadèmica de la UIB.

La importància de les dades contextuais a les quals em referiré es desprèn d'una consideració prèvia: la «bona docència» no existeix o, si ho preferiu, no és una categoria conceptual sinó social; qualsevol règim docent és millorable i

empitjorable: la docència milloraria si no hi hagués més de quaranta alumnes en cap de les classes de la nostra universitat, si els professors disposassin de facilitats (anys sabàtics freqüents, per exemple) per reciclar-se, si s'establissin al·licients per a la millo-

ra docent, si..., si..., si...

Col·loquem llavors en l'ordenada l'esforç dels nostres docents i els nostres estudiants per perfeccionar el procés formatiu universitari, i revisem les dades que es troben en l'abscissa i que determinaran el resultat final de l'equació acadèmica.

La primera dada del nostre context: la Universitat és una institució socialment dependent i la nostra més que cap altra.

De forma immediata, la Universitat és socialment dependent perquè «viu» del pressupost públic, ja que la matrícula dels estudiants no arriba a cobrir ni la quarta part del cost del «producte universitari»; de forma mediata, la Universitat és socialment dependent perquè els administradors de la cosa pública (ben aviat, quan es produïxin les transferències en matèria universitària, aquells que ens resultaran més propers) tenen el deure polític de perseguir la màxima «eficàcia social» de les inversions públiques: bona formació dels estudiants,

bona imatge de la Universitat, adaptació a les necessitats curriculars d'un entorn canviant, etc.

Pel que fa a la UIB, aquesta dependència es presenta accentuada. Com a conseqüència de la insularitat —obstacle important tant per a l'emigració com per a la immigració universitàries— la nostra universitat no es troba en el marc de competència acadèmica desitjat per la Llei de la reforma universitària, sinó en una situació de monopoli de fet, que, parafrasejant Perich, condueix al fet que la UIB sigui la millor universitat de les Illes Balears. A falta del «termòmetre» del «mercat» universitari, la responsabilitat dels universitaris en l'«optimització» dels recursos públics posats a la nostra disposició s'accentua: no solament cal evitar la menor distracció de les inversions públiques, posar a l'abast de la societat que ens alimenta (i els polítics que la representen) els re-

sultats de la nostra tasca informadora, mitjançant l'aplicació d'aquells mecanismes d'avaluació que serveixin per rompre la «crosta endogàmica» tan característica de les institucions universitàries. Per això, és el meu desig preparar al llarg d'aquest curs i proposar a la comunitat universitària la nostra participació, baldament sigui a costa d'haver d'acceptar els «costs burocràtics» propis d'aquesta tasca, en el Programa d'Avaluació Institucional de la Qualitat de les Universitats, promogut pel Consell d'Universitats, amb l'objectiu, que el programa mateix manifesta, de «servir perquè tant les entitats que contribueixen al finançament de les universitats (especialment les administracions públiques) com els usuaris dels serveis universitaris (en primer lloc els estudiants i les seves famílies, però també les empreses i les diferents institucions interessades en l'ensenyament superior i en la investigació) tinguin una informació objectiva i fiable del nivell de qualitat assolit per cada institució».

les Illes Balears—; però atendre aquesta exigència del context —i ara pens només en el manteniment de l'oferta actual i no en una possible ampliació—, en lloc d'optar per una cobertura més reduïda, limitada a aquells estudis amb una demanda multitudinària, obliga a mantenir estudis i assignatures amb una matriculació relativament baixa (deu, vint o trenta alumnes, enfront de la mitjana aproximada d'uns setanta o vuitanta alumnes per grup que es presenta en la generalitat de les universitats espanyoles).

S'accentua més encara aquest cost afegit si tenim en compte la reduïda densitat de la població universitària balear (14.000 alumnes, en nombres rodons, enfront dels 130.000 de la Complutense, els 34.000 de l'Autònoma de Barcelona o de la Universitat de Màlaga o els 57.000 de la del País

Basc). Problemes evidents de l'«economia d'escala» fan impossible que les PIMU presentin la mateixa oferta ni al mateix cost que les grans universitats, on l'assignatura menys sol·licitada de l'estudi menys sol·licitat té garantida una matrícula que la «rendibilitat».

Del context format per la insularitat i les dimensions de la comunitat balear es desprenen dues conclusions: que la UIB ha d'anar extremadament alerta en la selecció de l'oferta educativa i que, reciprocament, els administradors dels recursos públics i la societat que els eligeix han de comprendre que, si volem una universitat pròpia amb una àmplia oferta educativa i un bon nivell de qualitat, s'han d'acceptar les obligades peculiaritats de la seva «ratio d'eficiència econòmica». □

Vice-rector d'Ordenació Acadèmica

**Per raó de la insularitat,
la UIB està obligada a presentar
una oferta d'estudis com més
àmplia millor**

Continuem recorrent el context de la nostra universitat i les exigències que imposa a l'ordenació acadèmica. Atès que ja hem esmentat la dada de la insularitat, unim-la a la de la reduïda densitat de la població balear (que col·loca la nostra entre les PIMU —Petites i Mitjanes Universitats— de l'Estat espanyol) i extraguem d'ambdues algun altre corol·lari.

Per raó de la insularitat, la UIB està obligada a presentar una oferta d'estudis com més àmplia millor —no solament per evitar que massa estudiants hagin d'abandonar la nostra comunitat per seguir una carrera universitària determinada, sinó també per evitar el desequilibri professional de

Pianos Can Garcias
Pere Josep Garcias

C/ Joan Maura, Bisbe, 10 - Palma (Mallorca) Tel. i Fax: 46 20 16

VENDA DE PIANOS VERTICALS I DE COA

Primeres marques europees

BLÜTHNER • BOSENDORFER • C.BECHSTEIN • FEURICH • FÖRSTER
GAVEAU • GROTRIAN-STEINWEG • HOFFMANN • IBACH • KEMBLE
KINGSBURG • OTTO-BACH • PETROF • PFEIFFER • PLEYEL • RAMEAU
RÖNISCH • RÖSLER • SAUTER • SEILER • SCHOLZE
STEINGRAEBER & SÖHNE • WAGNER • WEINBACH • ZIMMERMANN

Especialistes en pianos per a professionals i pianos d'estudi

El millor servei post-venda Més de 70 anys d'experiència

AFINACIONS • REPARACIONS • RESTAURACIONS

LLOGUER DE PIANOS NOUS O RESTAURATS

INSTRUMENTS HISTÒRICS

(CLAVICÈMBALS • FORTEPIANOS • ORGUES LITÚRGICS)

PIANOS ELÈCTRICS • ACCESORIS • TRANSPORTS